

ENNEK A SZERETETT... (RV. I. 164.)
(Fordította Főrizz László)

1. Ennek a szeretett őszhaju papnak
Középső fivére mindig csak enne,
A harmadik háta fénylik a vajtól,
Hét fia mellett megláttam a Törzsfőt.

2. Az Egykerekű Kocsiba bekötnek
Heten egy lovat, hét neve van annak.
Minden létező rajta a Keréken,
Agya három van, nem vénül, nem áll meg.

3. Itt, ezen a hétkerekű szekéren,
Hét lovat hajtva ők heten utaznak.
Hét nővér együtt örvendezve dalt zeng,
S bennük a tehének hét neve rejlik.

4. A Legelőszőr Születőt ki látta,
A csonttalant, amint szüli a csontost?
Hol a Föld lelke, lehelete, vére?
Ki kérdheti meg a titok tudóját?

5. Tudatlan elmével értetlen állok
Istenek rejtett nyomait kutatva.
A kisborjú fölé, szövésre készen,
A látók hét láncfonalat feszítnek.

6. Nem tudom, számomra felfoghatatlan,
Azoktól kérdem, akik tudva tudnak:
Mi az az Egy, ki fenntartja szilárdan
Meg-nem-születőként e hat világot?

7. Szóljon, aki itt valóban megérti
Rejtett útját a szeretett madárnak!
A tehének teje ömlik a fejből,
Mit lábuk ivott, a víz, köntösük lesz.

8. Az Anya bölcs szívvel vágyván a magra
Az Atyáé lett a Törvényt követve,
Belédőfött, átjárva visszahőkölt.
Tiszteletreméltók dicsérni jöttek.

9. Az anyát daksiná jármába fogták,
Az újszülött ottmaradt a karámban.
Bögött a kisborjú, kereste anyját,
A hármak között minden színt felöltött.

10. A három anyát s apát hordozó Egy
Felfelé mered, nincsen megviselve.
Ég távolában szólnak az Igéről,
Akié minden, de nem mindenkit ihlet.

11. Tizenkét küllője van e Keréknek,
Sohase vénül, csak gördül az Égen;
S a Rend Kerekén áll kettesével
Íme, ó Agni, hétszázhusz fiúcska¹.

12. Az öttagú, tizenkétalakú Atya,
Azt mondják, az Ég felső felét tölti be,
Ők itt mégis azt zengik, hogy közel ragyog,
Hétkerekű, hatküllősként letéetett.

13. Rajta e forduló ötküllős Keréken
Valamennyi világ s minden teremtmény,
Mégse lesz forró e súlytól a tengely,
Nem törik el soha ez a Kerékagy.

14. Gördül abroncsán a nem-vénülő Kerék,
Ég ívén húzza tíz igába hajtott.
Megy a Nap szeme, felhő-tér takarja,
Elé tárul mégis minden teremtmény.

15. Hetedikként egyedül jött világra ő,
Ikrek, látók, istenszülottek ők hatan,
Akikre ezek vágynak, rendben állanak,
Alakváltók az álló egyet reszketik.

1 A 360 nappal s a 360 éjjel.

16. Férfiak ők, mondják nekem e nőkre.
Kinek van szeme lát, a vak nem érti.
A költő, aki fiú, felfogja mindezt.
Aki tudja, az lesz atyjának atyja.

17. A fenti alatt s a lenti fölött állt,
A tehén lábával tartotta borját;
Merre ment, az ég melyik felébe?
S hol ellett? A csordában biztosan nem.

18. A fenti alatt – ismeri az atyját,
A lenti fölött – ihletett a költő.
Ki lehet oly bölcs, hogy elmondja itt azt,
Mily forrásból lett az Isteni Elme?

19. Az érkezők egyek a távozókkal,
S a távozók egyek az érkezőkkel;
E teremtményeitek², Indra, Szóma,
Akárha igában, jármát húzzák a térnek³.

20. Két kicsiny madár párba csatlakozva
Ugyanabba a faágba fogódnak;
S míg egyik ízlel az édes fügéből,
A másik figyel anélkül, hogy enne.

2 A nappalok és az éjszakák.

3 A levegőégnek.

21. Éber madarak a gyűléssel egyként
Halhatatlanság részesét dicsérték:
Teremtés Pásztora, Hatalmas Agni
– Bölcs a tudatlanba – belémhatoltál.

22. Az összes mézevő madár a fészket
Mind ide építi e fára, s itt költ.
Fent az édes füge, mondják, a csúcsán,
De ahhoz csak az atyát ismerő jut.

23. Gájatri-vers a gájatri-sor őse,
Tristubh-vers pedig a tristubh alapja,
S dzsagatí-versből a dzsagatí-sor lett,
Örökké él, ha tudja ezt a költő.

24. Dal a gájatriból, száman a dalból,
Míg a tristubhból recitáció lesz,
Majd újabbak a két s a négysorosból⁴;
Szótaggal mérik a hétféle hangot.

25. A dzsagattal⁵ tartotta meg az Ég Vizét,
S látta a Napot a rathantarában.
Három gally adja a gájatra lángját,
De nagysága messze túllép a többin.

4 A rövidebb recitációkból további, bonyolultabb, recitációk származhatnak.

5 A dzsagatí-dallammal (száman).

26. Azt hívom én, ki tejet könnyen adhat,
Őt fejje a fejő ügyes kezekkel!
Szülésnél minket Szavitá segítsen!
Feltették – íme – az edényt a tűzre!

27. Hallom az asszonyt, a kincseket őrzőt,
Szíve vágyával hívogatja borját;
Adj tejedből az Égi Lovasoknak,
S növekedjél, hogy mi is gazdagodjunk!

28. Anyja a pislogó borjú után bög,
Fejénél szuszog, s elkezd sírni ő is;
Csak kicsinye meleg szájára vágyik,
Bög, a tej szinte szétfeszíti tőgyét.

29. Az zörög itt, mi a tehént takarja,
A szikrázó tűzre tett visszabög rá;
A halandót leteszi sisteregve,
S villámmá válva köntösét ledobja.

30. Lélegző Lénye helyhez kötve vágat,
Lüktet a Vizek közepén nyugodva;
A halott lényét vágy vezérli útján;
Élet és Halál egy méhből születnek.

31. Láttam Őt, ki soha el nem alszik,
Az utakon járt fel s alá a Pásztor,
Ruhája lett a szét- s az összetartó,
Világok közepén gördült előre.

32. Nem ismeri Őt, aki létrehozta,
Amint meglátja, eltűnik előle.
Ő, kit anyaöl fogadott magába,
Sokutódúan a Káoszba lépett.

33. Az én atyám az Ég, s anyám e Nagy Föld.
Itt van, íme, az éltető Középpont:
Két gömbölyded tál között, ölébe,
Magját az Atya lányába helyezte.

34. Mi a legvégső határa a Földnek?
Hol a Köldöke ennek a Világnak?
Mi a Mén lövellő ondója, kérdem,
S hol a legvégső lakhelye a Szónak?

35. A Föld legvégső határa az oltár,
A Világ köldöke áldozatunk itt,
A Mén lövellő ondója a szóma,
A Szó legvégső lakhelye e bráhmin.

36. A világ magja s a hét fél fiúcska
Visnu szavára burokban nyugodnak,
Az ihletettek szívvel, gondolattal
Minden irányból mindent körbevesznek.

37. Nem tudom: vajon ez itt én vagyok még?
Titokba merült elmével bolyongok,
Eljött hozzám a Rend Elsőszülötte,
S megosztotta vélem az ő Igéjét.

38. Elmegy s visszatér – benső vágya űzi.
Élet és Halál egy méhből születnek
Szétválva szüntelen újra meg újra,
Míg egyik észlelt, nem látszik a másik.

39. A Himnusz Szava elpusztíthatatlan,
Benne rejtőzik valamennyi isten.
Ki ezt nem tudja, himnusszal mihez kezd?
Tudják ezt azok, kik itt összegyűltek.

40. Friss füvekkel jóllakva gazdagodjál,
És akkor mi is gazdagok leszünk majd!
Egyél-igyál a fűből s tiszta vízből,
Ó Sérthetetlen, legeléssz örökké!

41. A vizeket tehénbőgés formálta meg,
Egytagú, kéttagú, négytagú, nyolctagú
És kilenctagú versformák születtek így
A legfőbb lakhelyén ezertagúból.

42. Belőle erednek a Menny Folyói,
Azok táplálják a négy égi tájat.
Belőle árad szét a Szó,
S a Mindenséget élteti.

43. Érzem a távolból a trágya gőzét,
A fent s a lent határán felfelé száll.
Hős férfiak főzik a bikát a tűzön;
Az áldozat törvénye volt az első.

44. A három hosszú hajú jókor érkezik;
Egyikük mindent lekopaszt az év során,
A másik hatalmával mindent megtekint,
Harmadik rohammal jó, de alakja nincs.

45. Négyféle részre oszlik fel a Szent Szó,
Tudják ezt az ihletett bráhmanák mind,
Három mélyen el lett rejtve előlünk,
Ember csak a negyediket beszéli.

46. Mert Ő Indra, Mitra, Varuna, Agni,
A Mennyei Madár szálldos az Égen;
Az Egynek sok nevet adtak a bölcsék,
Így lett Ő Agni, Jama, Máatarisvan.

47. Éjsötét úton, vízbe öltözötte,
Arany madarak repülnek az Égbe;
S a Rend honából mikor visszatérnek,
Átitatódik a Földanya vajjal.

48. Tizenkét keréktalp, három kerékagy,
Egyetlen kerék – ó, ki érti ezt meg?
Háromszázhatvan szeg van beleverve,
Szilárdan rögzül, soha nem lazul ki.

49. A Te szép emlőd kiapadhatatlan,
Duzzadó élet, öröm áradása,
Vele minden kincset átadsz magadból,
Táplálj tejjeddel, Szaraszvati, minket!

50 Istenek áldoztak az áldozattal
Ekkor születtek az első szabályok;
E hatalmak a mennyboltig felérnek,
Hol ősi szádhják, istenek lakoznak.

51. Naponta száll fel és alá,
Mégis egyazon víz marad.
A Földet felhő élteti,
Az Eget áldozat tüze.

52. Szépszárnyú, hatalmas Madár az Égen,
Gyönyörű magzata vizeknek, fáknak!
Örömet hozol lehulló esőddel,
Segíts mirajtunk! – Tehozzád kiáltok.